

Memo van de gedeputeerde

M.J.G. Spierings

Gedep. Agrar. ontw., Energie en Bestuur

Onderwerp

Proces om te komen tot de Integrale Energieagenda 2019-2030

Datum

16 april 2018

Documentnummer

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

Telefoon

(073) 681 25 80

Email

mspierings@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over het proces van tot stand komen van de nieuwe Integrale Energieagenda 2019-2030 (kort: Energieagenda 2030), die ik uw Staten in december 2018 ter besluitvorming zal voorleggen. De Energieagenda 2030 is de opvolging van de Energieagenda 2010-2020. Het uitvoeringsprogramma 2015-2019 is nog t/m 2019 van kracht. Vanwege de hoge dynamiek in de energietransitie, de ontwikkelingen rondom de Omgevingsvisie en het landelijke Klimaat- en Energieakkoord (KEA) en de noodzaak om capaciteit en middelen in deze meerjarige transitie te borgen wordt de Energieagenda 2030 nog dit jaar aan u voorgelegd.

In Brabant is er een grote behoefte aan een positief samenhangend verhaal over de meerjarige energietransitie. De Energieagenda 2030 moet hieraan bijdragen zodat partijen weten wat er gaat gebeuren. Door een goede afstemming met partners kan in de Energieagenda 2030 een beeld worden geschetst van de hoofdlijnen van het beleid dat de provincie samen met haar partners de komende periode oppakt, als basis voor concrete uitvoeringsprogramma's in de volgende bestuursperiode. De opstelling van de Energieagenda 2030 vindt plaats in een context waarin meerdere partijen binnen en buiten de provincie sterk in beweging zijn op het onderwerp energie. Enkele van deze ontwikkelingen wil ik u melden omdat deze een sterke wisselwerking zullen hebben tijdens het proces van het tot stand komen van de Energieagenda 2030.

Hieronder staat eerst het proces van de Energieagenda. Daarna schets ik de meest prominente Brabantse en landelijke ontwikkelingen die van invloed zullen zijn op de inhoud van de Energieagenda 2030 die in december beschikbaar is.

Proces tot stand komen Energieagenda 2030 - hoofdproces

Uitgangspunt voor het proces is dat ik de interactie vanuit diverse stakeholders belangrijk vind. Immers wij zijn ons er van bewust dat impact op deze transitie alleen kan door een samenspel van partijen waarin de provincie haar rol(len) inneemt. Het proces is op hoofdlijnen weergegeven in de bijlage. Hierin staan twee consultatieperiodes. Eén voor de zomer en één erna. Hierbij is het idee om voor de zomer tafels te organiseren over de gewenste toekomstige energiesituatie op de transitiepaden (bijv. industrie, gebouwde omgeving) en hierover te spreken met diverse partners, waaronder ook jongeren, Brabanders en unusual suspects naast de geëigende partijen. Wij willen in het proces zoveel mogelijk aansluiten op de

Rijksthema's, zoals momenteel ook worden gehanteerd in het landelijke proces naar het Klimaat- en Energieakkoord dat deze zomer op hoofdlijnen wordt gesloten. Tegelijkertijd zullen wij met hen nagaan wat de specifieke Brabantse samenwerking aan gecombineerde oplossingskansen kan opleveren tussen energie en meerdere opgaven zoals mobiliteit, landbouw en economie. Omdat de energietransitie alleen kan plaatsvinden door samenspel tussen diverse beleidsvelden leggen we verbinding met programma's zoals economie, agrofood, ruimtelijke ordening, mobiliteit, natuur en milieu en sociale veerkracht. In de consultatieperiode na de zomer zien wij een event voor ons waarin wat tot dan toe is opgehaald wordt gereflecteerd met een brede groep deelnemers.

Datum

16 april 2018

Stuknummer

Om de betrokkenheid van uw Staten in dit proces te borgen heb ik voorgesteld een themabijeenkomst te organiseren. Tijdens deze bijeenkomst willen wij graag de eerste ideeën en contouren met u delen over de totstandkoming van deze agenda. Uw Staten kunnen dan nader bepalen of er wensen zijn om andere soorten bijeenkomsten te organiseren of andere vormen van deelname tot stand te brengen. Aan de hand van uw reflectie kunnen wij u dan eventueel een voorstel doen hoe dit nader is in te vullen. Dit kan bijvoorbeeld resulteren in een vervolg-themabijeenkomst ter voorbereiding op de behandeling van de Energieagenda 2030 in PS in december.

Vorbereiding

In de voorbereidende fase voeren wij een haalbaarheidsonderzoek energie uit voor zowel de provinciale Omgevingsvisie, waarin de energietransitie een hoofdogave is, als ook voor de Energieagenda 2030. Hiermee komt er inzicht in de ruimtelijke mogelijkheden om binnen Brabant de energiedoelstellingen voor 2030 en 2050 te kunnen realiseren en in hoeverre die technisch en landschappelijk gezien realistisch en haalbaar zijn. De resultaten zullen rond de zomer beschikbaar komen en geven inzicht wat er moet gebeuren of veranderen om de doelstelling van energiebesparing en het % opwekken van herwinbare energie ook daadwerkelijk te kunnen halen. De Brabantse omgevingsvisie wordt door uw Staten behandeld in november 2018.

Landelijke ontwikkelingen

In het Regeerakkoord staat dat er een nieuw Klimaat- en Energie akkoord (KEA) wordt opgesteld. In het Integraal Bestuurlijk Programma (IBP) dat het Rijk met de koepels van IPO, VNG en UvW heeft afgesloten zijn de kaders voor de uitwerking vastgesteld. Op basis hiervan is minister Wiebes (Economische zaken en Klimaat) voornemens om in de zomer van 2018 afspraken te maken over de opgave om de uitstoot van CO₂ te reduceren. Hiervoor zijn 5 sectortafels gestart: Gebouwde omgeving, Mobiliteit, Industrie, Elektriciteit en Landbouw & Landgebruik. Hierboven staat een Klimaatberaad. Bij iedere tafel zitten vertegenwoordigers van bedrijven, maatschappelijke organisaties en VNG, UvW en IPO. In het traject naar het Klimaat- en Energieakkoord (KEA) deze zomer handelen wij als provincie via het IPO binnen het mandaat van uw Staten.

Wanneer in de loop van 2018 de voorgenomen maatregelen per landelijke sector steeds meer bekend zijn nemen wij die mee in de dialoog over de Energieagenda 2030. Het KEA zal in juli op hoofdlijnen gereed zijn en de uitwerking in december

2018. In december zal ook het Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan door het Rijk worden vastgesteld (INEK). Dit zijn afspraken van Nederland met Europa als gevolg van het Klimaat akkoord in Parijs en hebben door sancties en boetes een bindend karakter. In de bijlage staat aangegeven hoe deze ontwikkelingen inschieten op ons proces om te komen tot de Energieagenda 2030.

Datum

16 april 2018

Stuknummer

Vanaf begin 2019 zal het Rijk vragen om 'een bod' per regio uit brengen hoe en in welke mate zal worden bijgedragen aan de maatregelen zoals vastgelegd in het KEA. De gedachten hierover van het IPO zijn dat dit het beste kan plaatsvinden op het niveau van de provincies. Het Integraal Bestuurlijk Programma kent ook deze opzet. Dit betekent dat de provincie Noord-Brabant samen met regionale partners hun plannen bij elkaar moeten leggen om tot dit bod te komen. Er zijn vier Regionale Energiestrategieën (RES-sen) in Brabant. Zie ook de statenmededeling van december hierover:

<https://www.brabant.nl/search/brabant?q=statenmededeling%20regionale%20energiestrategie%202017>

Daarnaast zijn er zaken die door ons provinciebreed worden opgepakt zoals energiebesparing industrie, elektrisch rijden, geothermie en warmtenetten. Samen moet dit een optelling worden van wat de aangeboden CO₂ reductie is van de provincie Noord-Brabant. Het Rijk stelt dat elke regio (lees: provincie) uiterlijk december 2019 hiertoe een 'Regionale Energie- en Klimaatstrategie' moet hebben samengesteld. Het Rijk bewaakt tijdens het tot stand komen van de REKS-en in 2019 dat met de totaalsom van de aangeboden CO₂ reducties de landelijke doelen worden gehaald. Wanneer dit niet het geval is zal per regio cq provincie, die naar verwachting van het Rijk meer zou kunnen bijdragen, een nieuwe onderhandelingsronde worden ingezet.

Afsluitend

In 2018 wordt in een bewegelijke context binnen en buiten de provincie de Energieagenda 2030 opgesteld. De Energieagenda 2030 zien wij mede als een kader dat bruikbaar is op weg naar de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) Noord-Brabant. Dit REKS zal uiterlijk eind 2019 het CO₂-reductiebod moeten aangeven dat de gezamenlijke partijen in provincie Noord-Brabant aanbieden aan het Rijk als hun aandeel in het Klimaat- en Energieakkoord (KEA).

Met vriendelijke groet,

M.J.G. Spierings

Bijlage: Proces Integrale Energieagenda 2019-2030